

Scheiden zonder advocaat?

Scheiden is big business. Wie wil scheiden kan naar een advocaat, een mediator of via een website zelf de echtscheiding regelen. Mediators kunnen jurist, psycholoog of financieel planner zijn. Kortom, er is een ruim aanbod in scheidingsbemiddeling. Maar scheiden kost ook geld, geld dat je maar één keer kan uitgeven.

In een artikel van het Advocatenblad van afgelopen maart wordt naar aanleiding van tuchtuitspraken de jacht op de zogenaamde afhechtingsadvocaat ingeluid. De advocaat die verzoekschriften tot echtscheiding van mediators indient en partijen niet zelf heeft gesproken. Er worden schrijnende voorbeelden genoemd waar het mis is gegaan. Een mooie gelegenheid voor advocaten om te roepen dat scheiden hun terrein is en de zorgplicht alleen hen past.

Voorop staat dat deskundige begeleiding en voorlichting bij een scheiding noodzakelijk is. De notaris-mediator is zo'n deskundige.

De notaris behartigt beroepshalve de belangen van beide partijen en met zijn juridische en fiscale vakkennis loodst hij partijen door het scheidingsproces. De gemaakte afspraken worden in een notariële akte vastgelegd. Dit houdt in dat de notaris-mediator heeft gecontroleerd of partijen wilsbekwaam zijn en of zij hebben begrepen waarvoor ze hebben getekend en zij de gevolgen hiervan kunnen overzien. Daarnaast vallen de werkzaamheden van de notaris onder het eigen strenge notariële tuchtrecht.

Wat moet de notaris-mediator met zijn zorgvuldig in elkaar gezette overeenkomst? Wie dient deze straks voor hem in?

Voor erfrechtprocedures mogen notarissen zelf naar de rechter, maar een verzoekschrift tot echtscheiding kan alleen worden ingediend door een advocaat. Deze advocaat wordt geacht het hele convenant nog een keer met partijen na te lopen om zich ervan te overtuigen of de vastgelegde afspraken wel kloppen en de alimentatieberekening niet afwijkt van zijn eigen programma. Onnodig extra tijd én extra kosten voor de partijen. En wat voor afbreuk doet dat aan een mediation waarin partijen in geheimhouding en vertrouwelijkheid afspraken hebben gemaakt?

Notarissen krijgen regelmatig convenanten op hun bureau. Daarin zitten grote kwaliteitsverschillen. Zo wordt er wel eens een registergoed vergeten of moet de notaris in zijn akte van verdeling van de echtelijke woning alsnog vergeten of aanvullende afspraken opnemen. De zorgplicht van de verplichte advocaat is niet zaligmakend.

D66 stelt onlangs nog dat een echtscheiding zonder advocaat/mediator en rechter moet kunnen als er geen minderjarige kinderen zijn. Een geregistreerd partnerschap, waarbij geen minderjarige kinderen betrokken zijn, kan al geruime tijd via een notaris of advocaat worden beëindigd. Hier is geen rechter bij betrokken.

Tijd om het kaf van het koren te scheiden. Den Haag moet doorpakken met kwaliteitseisen waaronder gedragsregels en permanente scholing voor iedereen die een scheiding begeleidt, zowel advocaat als mediator. Met een gedegen inrichting van het kwaliteitsregister van de MfN kan men erop vertrouwen deugdelijk te worden bijgestaan zodat scheiden geen lijden wordt.

Beste echtscheidingsadvocaten, orde van advocaten, familie-mediators en politiek: laten we ons **samen** sterk maken dat gekwalificeerde mediators zoals notaris-mediators zelf hun convenant bij de rechtbank mogen indienen.

Met alleen preken voor eigen parochie helpen we scheidende stellen niet verder.

Bestuur Vereniging van Mediators in het Notariaat (VMN)

23 april 2024